

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

شماره : ۹۴۳/۳۰۰۹۴۸۳

تاریخ : ۱۴۰۵/۰۵/۲۷

زمان : ۱۷:۳۱:۴۰

پیوست : دارد

سازمان توسعه تجارت ایران

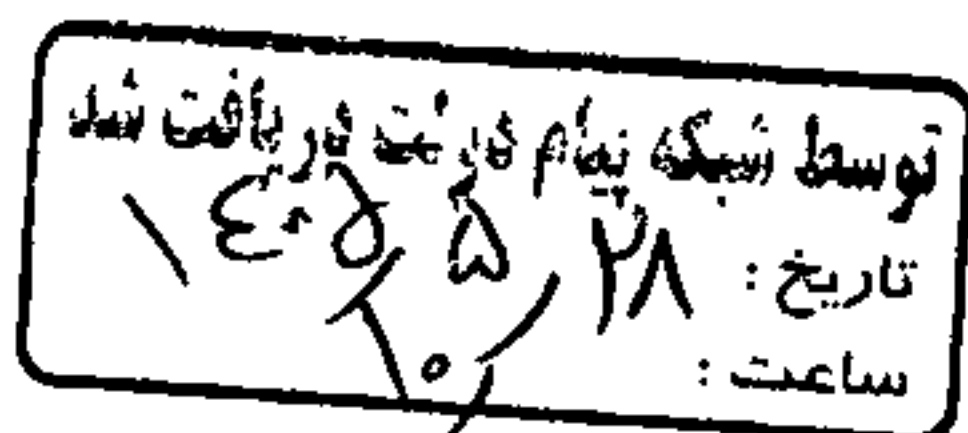
دستور نامه سرگزینی

شماره : ۸۴۶۸۵۷

۱۴۰۵/۵/۲۸

جناب آقای بابایی

بسمه تعالی

مدیر کل محترم دفتر آسیای میانه، قفقاز، زونسیه و سرپرست دفتر اروپا و آمریکا سازمان توسعه تجارت ایران
جناب آقای مومنی

مدیر کل محترم دفتر امور بین الملل و سازمان های تخصصی وزارت جهاد کشاورزی
موضوع: تداوم رشد اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۶؛ شتاب گیری بخش غیرنفتی و گسترش پایه بنگاه های

کوچک و متوسط

با سلام؛

احتراما، به پیوست گزارش دریافتی از سفارت کشورمان در آستانه با عنوان تداوم رشد اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۶؛ شتاب گیری بخش غیرنفتی و گسترش پایه بنگاه های کوچک و متوسط، جهت بهره برداری ایفاد می گردد.

خلاصه مدیریتی

- بر اساس داده های اولیه اداره ملی آمار قزاقستان، اقتصاد این کشور در هفت ماه نخست سال ۲۰۲۶ با وجود کاهش تولید نفت و نوسانات بازارهای جهانی، رشد ۴.۱ درصدی را ثبت کرده است. این نرخ با رشد ثبت شده در نیمه نخست سال برابر بوده و از تداوم روند رشد اقتصادی حکایت دارد.
- نکته مهم در ساختار رشد اقتصادی، کاهش وابستگی آن به بخش نفت و افزایش سهم بخش های غیرنفتی است. برآورد وزارت اقتصاد ملی نشان می دهد بخش غیرخام محور اقتصاد طی این دوره ۵.۴ درصد رشد کرده است؛ در حالی که تولید نفت با کاهش ۸.۹ درصدی به ۵۳.۲ میلیون تن رسیده است.
- در بخش صنعت، صنایع تبدیلی و تولیدی با رشد ۹ درصدی یکی از اصلی ترین پیشران های اقتصاد بوده است. در این بخش، صنایع دارویی با ۳۸.۵ درصد، تولید محصولات فلزی نهایی با ۳۵ درصد، صنایع شیمیایی با ۲۶.۹ درصد، ماشین سازی با ۲۲ درصد و صنایع غذایی با ۱۳.۹ درصد بیشترین نرخ های رشد را ثبت کرده اند.
- همزمان، سایر بخش های اقتصاد نیز عملکرد مثبتی داشته اند؛ از جمله ساخت و ساز با ۱۵.۳ درصد، حمل و نقل و انبارداری با ۷.۴ درصد، تجارت با ۵.۹ درصد، کشاورزی با ۵ درصد و ارتباطات با ۴.۳ درصد رشد کرده اند.
- داده های ارائه شده همچنین از گسترش قابل توجه فعالیت های کسب و کارهای کوچک و متوسط (SME) حکایت

شماره : ۹۴۳/۳۰۰۹۴۸۳

تاریخ : ۱۴۰۵/۰۵/۲۷

زمان : ۱۷:۳۱:۴۰

پیوست : دارد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

دارد. تعداد واحدهای این بخش در نیمه نخست سال حدود ۵۵۰ هزار واحد افزایش یافته که طبق اعلام وزارت دارایی، عمدتاً ناشی از قانونی و رسمی شدن فعالیت افراد خوداشتغال بوده است. همزمان، حدود ۲۶۰ هزار واحد فاقد نیروی کار استخدای فعالیت خود را متوقف کرده‌اند که دولت آن را نشانه کاهش پدیده «خردکردن مصنوعی» کسب و کارها برای اهداف مالیاتی می‌داند.

• از منظر درآمدهای دولت نیز وصول مالیات بر درآمد شرکت‌ها در نیمه نخست سال ۱۵.۷ درصد افزایش یافته است. همچنین از ابتدای سال ۲۰۲۶، آستانه پرداخت‌های علی‌الحساب مالیات بر درآمد شرکت‌ها از ۳۲۵ هزار MRP معادل ۱.۴ میلیارد تنگه به ۶۰۰ هزار MRP معادل ۲.۶ میلیارد تنگه افزایش یافته است؛ اقدامی که با هدف کاهش بار گزارش‌دهی و حفظ نقدینگی بنگاه‌ها در چرخه فعالیت اقتصادی صورت گرفته

است

منوچهر مرادی

دستیار وزیر و مدیر کل امور

رونوشت :

- جناب آقای عسگری معاون محترم امور بین الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

جمهوری اسلامی ایران

آمار

بسمه تعالی

تداوم رشد اقتصادی قزاقستان در سال ۲۰۲۶؛ شتاب‌گیری بخش غیرنفتی و گسترش پایه بنگاه‌های کوچک و متوسط

خلاصه مدیریتی

بر اساس داده‌های اولیه اداره ملی آمار قزاقستان، اقتصاد این کشور در هفت ماه نخست سال ۲۰۲۶ با وجود کاهش تولید نفت و نوسانات بازارهای جهانی، رشد ۴.۱ درصدی را ثبت کرده است. این نرخ با رشد ثبت‌شده در نیمه نخست سال برابر بوده و از تداوم روند رشد اقتصادی حکایت دارد.

نکته مهم در ساختار رشد اقتصادی، کاهش وابستگی آن به بخش نفت و افزایش سهم بخش‌های غیرنفتی است. برآورد وزارت اقتصاد ملی نشان می‌دهد بخش غیرخام‌محور اقتصاد طی این دوره ۵.۴ درصد رشد کرده است؛ در حالی که تولید نفت با کاهش ۸.۹ درصدی به ۵۳.۲ میلیون تن رسیده است.

در بخش صنعت، صنایع تبدیلی و تولیدی با رشد ۹ درصدی یکی از اصلی‌ترین پیشران‌های اقتصاد بوده است. در این بخش، صنایع دارویی با ۳۸.۵ درصد، تولید محصولات فلزی نهایی با ۳۵ درصد، صنایع شیمیایی با ۲۶.۹ درصد، ماشین‌سازی با ۲۲ درصد و صنایع غذایی با ۱۳.۹ درصد بیشترین نرخ‌های رشد را ثبت کرده‌اند.

همزمان، سایر بخش‌های اقتصاد نیز عملکرد مثبتی داشته‌اند؛ از جمله ساخت‌وساز با ۱۵.۳ درصد، حمل‌ونقل و انبارداری با ۷.۴ درصد، تجارت با ۵.۹ درصد، کشاورزی با ۵ درصد و ارتباطات با ۴.۳ درصد رشد کرده‌اند.

داده‌های ارائه‌شده همچنین از گسترش قابل توجه فعالیت‌های کسب‌وکارهای کوچک و متوسط (SME) حکایت دارد. تعداد واحدهای این بخش در نیمه نخست سال حدود ۵۵۰ هزار واحد افزایش یافته که طبق اعلام وزارت دارایی، عمدتاً ناشی از قانونی و رسمی شدن فعالیت افراد خوداشتغال بوده است. همزمان، حدود ۲۶۰ هزار واحد فاقد نیروی کار استخدای فعالیت خود را متوقف کرده‌اند که دولت آن را نشانه کاهش پدیده «خردکردن مصنوعی» کسب‌وکارها برای اهداف مالیاتی می‌داند.

جمهوری اسلامی ایران
آستانه

از منظر درآمدهای دولت نیز وصول مالیات بر درآمد شرکت‌ها در نیمه نخست سال ۱۵.۷ درصد افزایش یافته است. همچنین از ابتدای سال ۲۰۲۶، آستانه پرداخت‌های علی‌الحساب مالیات بر درآمد شرکت‌ها از ۳۲۵ هزار MRP معادل ۱.۴ میلیارد تنگه به ۶۰۰ هزار MRP معادل ۲.۶ میلیارد تنگه افزایش یافته است؛ اقدامی که با هدف کاهش بار گزارش‌دهی و حفظ نقدینگی بنگاه‌ها در چرخه فعالیت اقتصادی صورت گرفته است.

۱. عملکرد کلی اقتصاد

رشد اقتصادی قزاقستان در ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۶ به ۴.۱ درصد رسیده است.

این رقم در شرایطی ثبت شده که:

- تولید نفت ۸.۹ درصد کاهش یافته؛
- حجم تولید نفت به ۵۳.۲ میلیون تن رسیده؛
- بازارهای جهانی با نوسانات مواجه بوده‌اند.

بنابراین، مطابق داده‌های ارائه‌شده، استمرار رشد اقتصادی طی این دوره بیش از گذشته به عملکرد بخش‌های غیرنفتی متکی بوده است.

۲. شتاب رشد بخش غیرنفتی

بخش غیرخام‌محور اقتصاد در هفت ماه نخست سال ۵.۴ درصد رشد داشته است.

رشد بخش

۳۸.۵٪ داروسازی

۳۵٪ محصولات فلزی نهایی

۲۶.۹٪ صنایع شیمیایی

جمهوری اسلامی ایران
آسان

رشد بخش

۲۲٪ ماشین سازی

۱۳.۹٪ صنایع غذایی

۹.۴٪ مصالح ساختمانی

در این میان، صنایع تبدیلی با رشد مهم ترین نرخ های رشد در زیرشاخه های این بخش عبارت اند از:

این ارقام نشان دهنده رشد قابل توجه فعالیت های تولیدی با ارزش افزوده بالاتر و حرکت تدریجی اقتصاد به سمت تنوع بخشی صنعتی است.

۳. عملکرد سایر بخش های اقتصاد

در کنار صنعت، سایر بخش های اقتصادی نیز رشد مثبتی داشته اند:

- ساخت و ساز: ۱۵.۳ درصد
- حمل و نقل و انبارداری: ۷.۴ درصد
- تجارت: ۵.۹ درصد
- کشاورزی: ۵ درصد
- ارتباطات: ۴.۳ درصد

ترکیب این نرخ ها نشان می دهد رشد اقتصادی تنها به یک بخش محدود نبوده و طیف نسبتاً متنوعی از فعالیت های اقتصادی در رشد هفت ماهه مشارکت داشته اند.

۴. کاهش نقش نفت در ساختار اقتصاد

بر اساس متن، در سال های گذشته رشد اقتصادی قزاقستان وابستگی بیشتری به نوسانات بخش مواد خام، به ویژه نفت، داشت؛ به گونه ای که کاهش تولید نفت می توانست رشد اقتصادی را محدود کند.

سازمان جمهوری اسلامی ایران
آمار

با این حال، روند تنوع بخشی اقتصادی، تقویت ظرفیت های صنعتی، توسعه زیرساخت های حمل و نقل و ریلی، حمایت از تولیدکنندگان داخلی و بنگاه های کوچک و متوسط و افزایش سرمایه گذاری در بخش های غیرخام محور، موجب کاهش نقش نفت در اقتصاد شده است.

طبق داده ارائه شده، سهم استخراج نفت از ساختار تولید ناخالص داخلی در پایان سال ۲۰۲۵ به ۷.۸ درصد کاهش یافته است.

۵. رشد تعداد بنگاه های کوچک و متوسط

تعداد واحدهای کسب و کار کوچک و متوسط در نیمه نخست سال ۲۰۲۶ حدود:

۵۵۰ هزار واحد

افزایش یافته است.

وزارت دارایی علت اصلی این افزایش را رسمی شدن فعالیت افراد خوداشتغال عنوان کرده است.

در چارچوب اصلاحات انجام شده، افراد خوداشتغال از پرداخت مالیات معاف بوده و صرفاً پرداخت های اجتماعی انجام می دهند.

همزمان حدود ۲۶۰ هزار واحد کسب و کار فاقد نیروی کار استخدامی تعطیل شده اند. بر اساس ارزیابی دولت، این موضوع بیانگر کاهش قابل توجه پدیده «خرد کردن مصنوعی» کسب و کارها است؛ اقدامی که برخی بنگاه ها برای کاهش تعهدات مالیاتی از طریق تقسیم فعالیت خود به واحدهای کوچک تر انجام می دادند.

۶. رشد درآمدهای مالیاتی و اصلاحات مالیاتی

درآمدهای حاصل از مالیات بر درآمد شرکت ها (CIT) در بودجه جمهوری طی نیمه نخست سال:

۱۵.۷ درصد افزایش

یافته است.

معاونت جمهوری اسلامی ایران

آستانه

همچنین از اول ژانویه ۲۰۲۶، آستانه پرداخت علی الحساب مالیات بر درآمد شرکت‌ها افزایش یافته است:

- پیش از اصلاح: ۳۲۵ هزار / MRP حدود ۱.۴ میلیارد تنگه
- پس از اصلاح: ۶۰۰ هزار / MRP حدود ۲.۶ میلیارد تنگه

بر اساس متن، شرکت‌هایی که مشمول آستانه جدید هستند، محاسبه نهایی مالیات را سالانه انجام خواهند داد و درآمدهای مربوط به عملکرد سال ۲۰۲۶ در بودجه سال ۲۰۲۷ منعکس می‌شود.

این تغییر با هدف کاهش حجم گزارش‌دهی مالی و حفظ منابع مالی شرکت‌ها در چرخه فعالیت اقتصادی انجام شده است.

۷. سیاست دولت در قبال بخش کسب و کار

نخست‌وزیر قزاقستان در نشست بررسی وضعیت کارآفرینی بر ضرورت تقویت همکاری میان دولت و بخش خصوصی تأکید کرده است.

وزارت دارایی، وزارت اقتصاد ملی و اتاق ملی کارآفرینان «آتامکن» (مأمور شده‌اند به صورت ماهانه وضعیت بخش کسب و کار را از منظر:

- بخش‌های اقتصادی؛
- مناطق مختلف کشور؛
- وضعیت فعالیت بنگاه‌ها؛
- آثار اصلاحات مالیاتی؛
- و اثربخشی مقررات

بررسی و تحلیل کنند.

همچنین بر اساس اطلاعات ارائه شده، در سال ۲۰۲۶ برنامه حمایت از حدود ۵ هزار پروژه کسب و کار کوچک در قزاقستان در دستور کار قرار دارد.

سازمان تجارت جمهوری اسلامی ایران
آسان

جمع‌بندی

داده‌های هفت ماه نخست سال ۲۰۲۶ نشان می‌دهد اقتصاد قزاقستان با وجود کاهش ۸.۹ درصدی تولید نفت توانسته رشد ۴.۱ درصدی خود را حفظ کند. رشد ۵.۴ درصدی بخش غیرنفتی و عملکرد قدرتمند صنایع تبدیلی، ساخت‌وساز، حمل‌ونقل، تجارت و کشاورزی از عوامل اصلی این روند بوده‌اند.

در بخش صنعتی، رشد بالای داروسازی، محصولات فلزی، صنایع شیمیایی و ماشین‌سازی بیانگر تقویت ظرفیت‌های تولیدی و افزایش نقش فعالیت‌های غیرخام‌محور در اقتصاد است. همزمان، کاهش سهم استخراج نفت در GDP به ۷.۸ درصد در سال ۲۰۲۵ مؤید روند تدریجی تنوع‌بخشی ساختار اقتصادی قزاقستان است.

در حوزه کسب‌وکار نیز افزایش ۵۵۰ هزار واحدی تعداد SME ها، رشد ۱۵.۷ درصدی وصول مالیات بر درآمد شرکت‌ها و اصلاح آستانه پرداخت مالیات علی‌الحساب، نشان‌دهنده تلاش دولت برای گسترش پایه اقتصادی، رسمی‌سازی فعالیت‌ها و کاهش برخی موانع اداری و مالیاتی بنگاه‌ها است.

در مجموع، تصویر ارائه‌شده از اقتصاد قزاقستان در هفت ماه نخست ۲۰۲۶، اقتصادی با رشد نسبتاً پایدار، اتکای فزاینده به بخش‌های غیرنفتی و تلاش برای تعمیق پلویه تولید و کارآفرینی را نشان می‌دهد؛ هرچند استمرار این روند به حفظ رشد بخش‌های صنعتی و غیرخام‌محور و مدیریت نوسانات بخش انرژی و بازارهای جهانی وابسته خواهد بود.

منابع:

- <https://www.inform.kz/ru/ekonomika-kazahstana-viros-la-na41-zasem-mesyatsev-2026-goda-bfea4be6>
- <https://www.inform.kz/ru/chislo-subektov-msb-v-kazahstane-uvelichilos-na-550-tisyach-0687d769>